

ALDA-ն աջակցում է Եվրախորհրդարանի՝ ատելության հանցավորության դեմ պայքարի արշավին

2022 թվականի սեպտեմբերի 28-ին և 29-ին ALDA-ի թիմը Եվրախորհրդարանում մասնակցել է ատելության հանցագործության և ատելության խոսքի դեմ պայքարի միջոցառմանը:

Միջոցառումը տեղի է ունեցել STAND-UP ծրագրի շրջանակներում, որի նպատակն է հակազդել և պայքարել ատելության դեմ ԵՄ-ում, ստեղծել ատելության հանցավորության դեմ ուղղված համապարփակ շրջանակ, որն ընդգրկում է ատելության դեմ պայքարի գործընթացի բոլոր բաղադրիչները՝ հաղորդում-հետաքննություն-դատախազություն-կանխարգելում (RIPP), որը ներառված է տուժածների աջակցության շրջանակներում: Ծրագրի թիրախում են Ֆրանսիան, Հունաստանը, Իտալիան և Իսպանիան:

«Ատելության հանցավորության սահմանումը. դեպի ընդհանուր եվրոպական սահմանում» ծրագրի երկրորդ միջոցառումն է, որը կազմակերպվել է [Տրենտոյի ընդհանուր դատարանում հանրային դատախազության կողմից](#) (գլխավոր գործընկեր): Նախկինում կոնսորցիումը հանդիպել էր Գրանադայում մեկնարկի համար՝ կազմակերպված [Fundacion Euroárabe de altos estudios](#) (FUNDEA) կողմից:

Բրյուսելում երկօրյա միջոցառումը սկսվեց ատելության խոսքի և հանցագործության վերաբերյալ քաղաքականության կանոնակարգերի մշակման և իրականացման մեջ ներգրավված բազմաթիվ ազգային և միջազգային գործակալությունների փորձագետների կողմից պանելային քննարկումներով՝ ԵԽ, Արդարադատության հարցերով Գլխավոր Կոմիտե, ԵԱՀԿ և այլք:

Վենետիկի հանրային դատախազի (VEJudPol) տեղակալ **Ջովաննի Գասպարինին** նիստը մեկնարկեց STAND-UP ծրագրի և դրա նպատակների ընդհանուր ներկայացմամբ: Նա սահմանեց «ատելության հողի վրա հանցավորություն» հասկացությունը՝ որպես կողմնակալ դրդապատճառով կատարված քրեական հանցագործություն՝ որպես տարբերակիչ տարր, և ներկայացրեց այն վերահսկելու հետ կապված մարտահրավերները: ԵԱՀԿ-ի ատելության հանցագործության դեմ պայքարի պատասխանատու **Վիկտոր Կունդրաքը** ամփոփեց ատելության հանցագործության դեմ ուղղված ԵԱՀԿ օրենսդրության ձևը:

Մեննո Էտտեման՝ ծրագրի ղեկավարը և Եվրոպայի խորհրդի ատելության խոսքի դեմ պայքարի նախկին փորձագետների կոմիտեի համաքարտուղարը, խոսեց ատելության խոսքի դեմ պայքարի վերաբերյալ հանձնարարականի մասին, որը հիմնական իրավական և քաղաքականության շրջանակային հղումն է՝ կանխելու և դրա դեմ պայքարելու համար: Պարոն Էտտեման, այնուամենայնիվ, շեշտեց Հանձնարարականի ոչ պարտադիր բնույթը, ինչը հանգեցնում է անդամ երկրների կողմից դրա կամայական կիրառմանը:

Բացելով երկրորդ պանելային քննարկումը՝ [AGENFOR](#) ծրագրի կրտսեր համակարգող **Վիվիանա Գուլոն** ներկայացրեց ավստրիացի բժիշկ Լիզա-Մարիա Կելլերմայերի դեպքը, որը

ատելության խոսքի և կիրառական տեխնոլոգիաների զոն է դարձել պատվաստումներին դեմ անձանց կողմից: Ամիսներ շարունակ նա հաղորդում էր հարձակումների մասին սոցիալական ցանցերում և սպառնացող նամակների մասին, որոնցում մարդիկ գրում էին, որ ցանկանում են «մորթել» իրեն և իր աշխատակիցներին, սակայն այս ամենը ոչ հանցագործություն էր ճանաչվել, ոչ էլ պատշաճ կերպով հետաքննվել իրավապահների կողմից: Գործն ավարտվեց նրանով, որ բժիշկն ինքնասպանություն գործեց՝ ավելի մեծ ուշադրություն հրավիրելով ատելության խոսքի իրավական կարգավորման վրա: Այս օրինակը ծառայեց ապացուցելու, թե ինչպես STAND-UP ծրագիրը կսահմանի ատելության երևույթների դեմ պայքարի և դրանք կանխելու մոդել:

Կրթության զարգացման վերաբերյալ իր ելույթում **Ալբերտո Իզկիերո** ՄԱԿ-ի ՄԱԴԻԴԻԳ, խոսեց աշխարհը քննադատաբար կարդալու համար ատելության խոսքի մեխանիզմների պատկերացման մասին: Նա կենտրոնացավ կրթության կարևորության վրա ատելության խոսքի դեմ պայքարում՝ ներկայացնելով այս խնդրի առջև կանգնած դեռահասների մասնակցային հետազոտությունը՝ բացահայտելու սցենարները, գործակալները և հաղթահարման ռազմավարությունները:

Վերջին նիստը, որը նվիրված էր քաղաքացիական հասարակության դերին ատելության հանցագործությունների դեմ պայքարում, բացեց պրոֆեսոր **Վասիլիկի Արթինոպոլուն**՝ [Եվրոպական հանրային իրավունքի կազմակերպությունից](#) (EPLO) և SPT ՄԱԿ-ի անդամ:

Պրոֆեսոր Արթինոպոլուն ընդգծեց այս երևույթների դեմ պայքարի համակարգված արձագանքների կարևորությունը, մասնավորապես արդարադատության համակարգի և ՔՀԿ-ների միջև տեղեկատվության փոխանակման և համագործակցության համար միասնական համակարգ ունենալու հավելյալ արժեքը: *«Մենք ապրում ենք հակամարտությունների, անկման և անսպասելիության դարաշրջանում, և, հետևաբար, կան միայն մի քանի անսակարկելի արժեքներ, ինչպիսիք են մարդկային արժանապատվությունը, հարգանքը և արդարությունը»*, - նկատեց պրոֆեսորը:

Կրթության կարևորությունը ատելության խոսքի դեմ պայքարում

Երկրորդ օրվա ընթացքում **Ալեսանդրա Բրիգոն**՝ [Օրագրի համակարգող և ALDA-ի Գենդերային, ներառման և մարդու իրավունքների կենտրոնի համակարգող](#), ներկայացրեց 2022 թվականի մայիս-հուլիս ամիսներին Իտալիայում, Իսպանիայում և Հունաստանում անցկացված ֆոկուս խմբերի արդյունքները: Հետազոտության ամենավառ արդյունքներից մեկը բացահայտեց իրավապահ մարմինների և ոստիկանության ստորաբաժանումների կողմնակալությունը՝ կապված ռասիզմի, զոհերի մեղադրման և այլոց հետ: ALDA-ի գործընկերն առաջարկեց, որ STAND-UP ծրագիրը բացառիկ հնարավորություն է ընձեռում այս կողմնակալության դեմ պայքարելու համար, և հորդորեց հատուկ ուշադրություն դարձնել դրան՝ իրական ազդեցություն թողնել թիրախային երկրների համակարգերի վրա:

Ատելության խոսքին/հանցագործությանը հակազդելու լավագույն փորձի մասին քննարկման ժամանակ **Ջովանի Գասպարինին** նշել է, որ Իտալիայում գործող ազգային օրենսդրությունը աղքատ է, պակաս արդյունավետ և ոչ ներառական, և որ իրավական դրույթները համահունչ չեն հասարակության մշակութային էվոլյուցիային:

Գարիֆալիա Անաստասոպոլուն, **Լուսիա Գարսիա դել Մորալը** և **Սերխիո Բյանկին** կլոր սեղանի ժամանակ քննարկել են ատելության հանցագործությունների դեմ պայքարի համակարգված պատասխանները և քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների դերը:

Ատելության խոսքի կանխարգելման տեխնոլոգիայի վերաբերյալ ելույթ են ունեցել **Լուիջի Ռանգատոն** և **Նիկոլա Կորդեսկին**՝ Տրենտոյի հանրային դատախազության դատական ոստիկանությունից:

Քրիստինա Ռոդրիգես Ռեչեն Բարսելոնայի Autònoma համալսարանից, խոսեց գենդերային և փոխադարձ հեռանկարի կարևորության մասին Եվրոպայում իսլամաֆոբիայի համատեքստում: Եզրափակելով նիստը՝ Ռովիգոյի նախկին դատախազ **Կարմելո Ռուբերտոն**, ատելության համատեքստում խոսեց Սինտի էթնիկ խմբի մասին՝ ներկայացնելով անչափահաս որդու և նրա բարոյական հանցակցի կողմից Ք.Ե.-ի և էթնիկ սինտիների սպանության իրական դեպքը: Հանցակիցը դրսևորել է խիստ ռասիստական վերաբերմունք, սակայն այս ծանրացուցիչ հանգամանքը հաշվի չի առնվել:

Միջոցառումը լավ առիթ էր քննարկելու այս երևույթը, որպեսզի հասկացվեր, թե ինչ է արվել և ինչին պետք է անդրադառնալ ծրագրի հաջորդ փուլում: